

2.2. S intonacijskog gledišta naša rečenica ne donosi novosti. Prvi dio ima uzlaznu intonaciju, poslije pauze (koju označuje, „materijalizira” zarez kao pravopisni znak) slijedi uobičajena silazna intonacija. Ona s te strane nije neočekivana, što je u skladu s njenom uobičajenošću i kolokvijalnošću.

2.3. Razmatranje ove rečenice bio bi prilog osmišljavanju pojma „tip rečenice”, kao i općenito prenošenju pojmova „graditi rečenicu”, „rečenica koja teče” – među kojima je duga i kratka rečenica kurentan parametar – u lingvističke pojmove.

U našoj razmotrenoj rečenici vidimo pojedinost u realnosti našega prirodnog jezika. Tu činjenicu niukoliko ne mijenja to što je ne prepoznamo kao rečenicu nekog pisanog stila ili žanra. (Npr. u 0.2. rečenicu (a) možemo nazvati administrativnom i time kolektivnom, a (b) možemo, uz već rečeno, nazvati i jednom od Krležinih rečenica.) Dosljedno, kolokvijalnost razmotrene rečenice izlazi iz njene strukture, a ne iz tematike ili umiješanosti drugih razgovornih elemenata (izbora riječi, frazeologije).

S a ž e t a k

Vladimir Anić, Filozofski fakultet, Zagreb

UDK 801.56:808.62, izvorni znanstveni članak, primljen za tisak 10. ožujka 1986.

A Colloquial Sentence Type

The article discusses a motivational colloquial sentence type in which word order appears as an active grammatical factor.

PROBLEMATIKA NEKIH ZAGREBAČKIH TOPONIMA I NJIHOVIH PRIDJEVA

Ivan Pelz

U v o d

U *Jeziku* (napose u godištima XXI., XXII. i XXIII.) bilo je iscrpnih i živih rasprava o općoj problematici kajkavskih imena mjesta i alternativnih, štokavskih oblika, te njihovih posvojnih pridjeva. I poslije zaključnoga članka¹ ostala nam je načelna mogućnost dvojnih rješenja i selektivne stabilizacije u praksi.

Međutim, svakodnevne aktualne potrebe sile nas na konkretan izbor za koji nemamo uvijek dovoljno utvrđenih kriterija. To se odnosi napose na imena nekih naselja u vanjskim zagrebačkim općinama, a i na neke toponime i imena ulica na užem gradskom području.

U nacrtima grada Zagreba imamo u tom pogledu veliko šarenilo i očite nedosljednosti, a nemamo u svim slučajevima pouzdana oslonca za jezičnu sigurnost.

¹ Prezimena, toponimi, etnici i ktetici u književnom jeziku, *Jezik*, XXIII, str. 139–144.

Stoga bih spomenutu problematiku s nekim popratnim pojavama (kao i svoje dileme) pokušao prikazati – posve sažeto – na konkretnim primjerima.

Promjene oblika pojedinih toponima možemo pratiti na odabranim nacrtima (planovima) grada Zagreba iz razdoblja od godine 1766. do 1984. prema sljedećem popisu:

- I. 1766: „Kneidingerova karta” (originalni, obojen crtež, pohranjen u Muzeju grada Zagreba), zapravo plan šireg područja Gradeca (Griča), tadašnjega slob. i kr. grada Zagreba, a posebno zanimljiv kao povijesni izvor pri proučavanju zagrebačkih toponima;
- II. 1853/54: specijalka Zagreba i okolice (pohranjena u Muzeju grada Zagreba), tiskana vjerojatno u Beču, očito za vojne svrhe, a prvi prikaz jedinstvenoga grada nakon ujedinjenja svih njegovih tadašnjih naselja 1850., te ujedno prvi stručno i precizno izrađen grafički prikaz Zagreba;
- III. 1864: izdanje „Dragutina” (zapravo Karla Albrehta (na hrvatskom jeziku) – „pomoću g. gradskoga mjernika”, a na temelju upravo dovršenoga katastarskog nacрта Zagreba (pohranjeno u Geografskom institutu Sveučilišta u Zagrebu);
- IV. 1878: nacrt Gradskoga građevnog ureda, u mjerilu 1:11.520, izdaje „Dragutina” Albrehta (prvi nacrt u metarskom mjerilu), s prvim podacima regulatorne osnove;
- V. 1889: regulatorna osnova Gradskoga građevnog ureda, izdanje C(arla) Albrehta, u mjerilu 1:11.520;
- VI. 1892: „Zagreb i okolica, kaži put za urođeničke i strance” – složio A. Hudovski, gradski vijećnik, u mjerilu 1:11.520;
- VII. 1902: izdanje „Lavoslava” (zapravo Leopolda) Hartmana (Kugli i Deutsch);
- VIII. 1906: izdanje Hrvatskog Sokola prigodom I. hrvatskog svesokolskog sleta u Zagrebu – složio Vj. Novotni;
- IX. 1911: izdanje „Svjetlotiskarskog zavoda” R. Mosingera – prema nacrtu Gradskoga građevnog ureda, u mjerilu 1:4.000;
- X. 1923: nacrt Gradskoga građevnog odsjeka, u mjerilu 1:10.000 (reproduciran, nešto umanjen, i u „Mentorovoj” nakladi 1926.);
- XI. 1934/35: katastarski nacrt Zagreba, u mjerilu 1:5.000;
- XII. 1947: izdanje Gradskoga narodnog odbora – sastavio Gradski projektni i geodetski zavod, u mjerilu 1:10.000;
- XIII. 1969: izdanje „Mladosti”, u mjerilu 1:12.500;
- XIV. 1974–76: izdanje Zavoda za katastar i geodetske poslove grada Zagreba, u mjerilu 1:16.000;
- XV. 1984: izdanje Grafičkog zavoda Hrvatske, u mjerilu 1:15.000.

(Nacrti I. – V; VII. i IX. prikazani su u publikaciji Urbanističkog zavoda grada Zagreba: „Stari planovi Zagreba”, tiskanoj u Grafičkom zavodu Hrvatske 1961.)

1. Završetak *-ac* ili *-ec*?

a) Samo se po sebi razumije da su kod „administrativnih” imenovanja ulica, u procesu novijega urbanog razvoja, poštivane morfološke norme suvremenoga hrvatskog književnog jezika, pa pri tom nema dilema. To se odnosi na nove ulice, izgrađene i imenovane u razdoblju između dva rata (na sjevernom području grada Zagreba).

Tako imamo imena po šumskom drveću: *Borovac*, *Brestovac*, *Cerovac*, *Drenovac*, *Glogovac*, *Grabovac*, *Hrastovac*, *Jačlanovac*, *Javorovac*, *Jelovac*, *Kestenovac*, *Klenovac*, *Lipovac*, *Smrekovac*, *Svibovac*.

Po voćkama (voću): *Bademovac*, *Dunjevac*, *Jabukovac*, *Kruškovac*, *Orahovac*, *Višnjovac*.

Po pticama: *Golubovac*, *Labudovac*, *Orlovac*, *Paunovac*, *Slavujevac*, *Sokolovac*.

Ostala imena: *Lukovac*, *Naumovac*, *Rebrovac*, *Vidikovac*, *Zmajevac* itd.

b) Planskim razvojem grada počeo je još u 19. stoljeću proces poštokavljivanja nekih starih kajkavskih toponima. Dok je na nacrtima iz 1766, 1853/54. i 1864. sačuvan još kajkavski oblik *Tuškanec*, već od 1878. taj se gradski predio naziva *Tuškanac*. Iznimno Wörlov *Vodič* iz 1885. ima opet *Tuškanec*. Oblik *Jelenovec* duže se opirao. Tek 1889. prvi se put pojavljuje oblik *Jelenovac*, ali nedosljedno, uz *Jelenovec*. U kasnijim nacrtima vidimo završetak *-ac*, jedino 1934/35. i 1947. nalazimo opet *-ec*. No, poslije se potpuno ustalio oblik *Jelenovac*.

Naselje prvih zagrebačkih vila od početka se nazivalo *Josipovac* (današnja Goranova i Nazorova ulica), pa je to ime isključivo u tom obliku zabilježeno na nacrtima od 1889. na dalje. Istodobno se ustalio i oblik *Dolac* (na lokaciji današnje glavne tržnice). To se odnosi i na *Antunovac*, *Horvatovac* i *Jordanovac*.

Potpuno se ustalio i oblik *Mihaljevac*, vjerojatno izgradnjom terminala javnoga gradskog prometa kao novoga urbanog sadržaja. Na isti se valjda način na desnoj obali Save ustalio i oblik *Hrvatski Leskovac*.

Ovdje bismo još mogli uz put spomenuti: kad su 1867. pokušali preimenovati Maksimir po imenu Jurja Haulika, u obzir je došao samo štokavski oblik *Jurjevac* (ali se nije održao, kao ni raniji naziv *Jurjaves*).

c) Iznenađuje, donekle, da su i neslužbeni, familijarno–popularni nazivi dobili štokavski lik, pa imamo na Sljemenu *Adolfovac* (za planinarski vidikovac) i *Tomislavac* (za Tomislavov dom), a u Zagrebu *Zrinjevac* (za Trg Nikole Šubića Zrinskoga), *Rokovac* (za *Rokov perivoj*, na bivšem Rokovu groblju) itd. (Nasuprot tome, bivša Samoborska željeznica nazivala se *Samoborec* ili *Samoborček*.)

d) Zanimljiv slučaj diferencijacije dobili smo s novim sadržajima posebne namjene. Tako se novo groblje u općini Dubrava od početka zove *Miroševac*, a staro se naselje zove i dalje *Miroševac*; pa imamo i *Miroševčku cestu* (koja vodi do naselja). Slično se i bivši sanatorij na Sljemenu zvao *Brestovac*, iako se okolna šuma zvala *Brestovec*.

e) Dio starih kajkavskih toponima na zagrebačkom gradskom području zadržao je svoj prvobitni lik na *-ec*. Tako se ustalio oblik *Črnomerec* (na nacrtima prije 1934: *Černomerec*). Unatoč nekim kolebanjima ustalili su se i oblici *Vrhovec*, *Štefanovec*, *Vukomerec*, a o daljim naseljima (*Kupinečki Kraljevec*, *Dragonožec*, *Kurilovec* itd.) da i ne govorimo, jer njihov kajkavski lik nije nikad dolazio u pitanje. (Izuzetno imamo u Turopolju: *Buševac* i *Ogulina*.)

f) Problematična su nam imena koja još nemaju potpuno ustaljenih oblika s obzirom na završetak. Iako su na vojnim specijalkama i na geodetskim odnosno katastarskim nacrtima sačuvani njihovi prvobitni kajkavski oblici, na ostalim nacrtima grada Zagreba i u svakodnevnoj praksi jasno je uočljiva tendencija djelomičnog poštokavljivanja, napose na području koje je jače ili pak prije zahvaćeno urbanizacijom.

Npr. na nacrtu iz 1902. čitamo *Kraljevac* (sjeverno od Zelengaja), ali 1906, 1934/35, 1947, pa i 1969, čak i 1984, pojavljuje se opet *Kraljevec*. No, mislim da se u praksi ipak već dovoljno ustalio završetak *-ac*. Slično, već 1902. imamo *Jakuševac*, *Bukovačku cestu*, *Petruševački nasip*, ali ima i kasnijih kolebanja. Vjerojatno je naziv *Bukovačka cesta*, u sklopu urbaniziranog područja, utjecao da se ustalio i oblik *Bukovac*. A možda bi se to moglo reći i za *Jakuševac* i *Petruševac*, pa i za *Mičevac*. Mislim, naime, da je i ovdje štokavski lik pridjeva izazvao poštokavljenje ekonima. Stari kolni most sa Savske ceste,

kad je premješten na sadašnju lokaciju, nazivan je dosljedno *Jakuševački most*, na koji se nastavlja *Jakuševačka cesta*. K tome su i gradske autobusne linije pospješile daljnju urbanizaciju i unošnje novih sadržaja s posljedicom dopunskog utjecaja na mjesno ime. Na taj način, mislim, mogu se smatrati već uvriježenima oblici *Markuševac* i *Markuševačka Trava*.

2. Pridjevi sa završetkom *-ački* ili *-ečki*?

Očito je da poštokavljenje imena *Čakovec* (o kojemu se mnogo raspravljalo) nije uspjelo, unatoč potvrdama štokavskog oblika npr. u Klaića,² a i u I. Filipovića.³ Pri tom mi se čini prirodnim da je pridjev sustavno usklađen s ekonimom od kojega je načinjen. (Dakle, pridjev *čakovački* pripadao bi ekonimu *Čakovac*.) Tu normu usklađenosti potvrđuju i imena mnogih zagrebačkih ulica kao pridjevi kajkavskih ekonima (*Belečka, Čulinečka, Dubečka, Kurilovečka, Oporovečka, Retkovečka, Slanovečka, Štefanovečka* itd.).

Dalji primjer usklađenosti: kada je svojedobno bilo poštokavljeno slovensko ime mineralne vode u *Rogatačku kiselicu*, onda je ujedno bio poštokavljen slovenski ekonim *Rogatec* u *Rogatac*, kako nam svjedoči I. Filipović.⁴

Mislim da primjer u novosadskom pravopisu, po kojemu kajkavskom ekonimu pripada štokavski pridjev (*Čakovec – čakovački*), možemo smatrati promašajem.

3. Nesigurnost u glasovima *č* i *ć*

Osim spomenutog kolebanja što se tiče završetka *-ac* i *-ec*, nekoja se naselja različito pišu i s obzirom na *č* i *ć*. Tako imamo *Kuće* i *Kuče* (u Turopolju).⁵ Pri tom, možda, zbunjuje i naoko sličan tip imena obližnjeg naselja *Čiče*. No, mislim da možemo prihvatiti oblik *Kuće*, a to se ime i sklanja u množini (prema provjeri na terenu). Ni ime naselja *Mičevac* nije mi etimološki jasno, ali se u tom obliku, čini se, i ustalilo.

Tu je i *Medveščak–Medveščak, Kuniščak–Kuniščak, Fratersčica–Fratersčica, Grmoščica–Grmoščica*. Ima shvaćanja da bi svaka kajkavska skupina *šč* u književnom jeziku trebala biti *šč* pa prema tome i *Medveščak, Kuniščak*...⁶

Osjećam kao da dileme u odnosu na toponime zagrebačkog (kajkavskog) područja sa sufiksom *-ščina* odnosno *-ščina* nisu do kraja razriješene.

Na štokavskom području imamo tip toponima sa sufiksom *-ština* (*Valpovština, Đakovština*). Ako kajkavski sufiks *-ščina* odgovara štokavskom sufiksu *-ština*, zar ne bi bilo

² V. Klaić, *Povijest Hrvata, V, Četvrto doba (1527–1740), Prva knjiga, Zagreb, 1911, str. 157. i dalje. Zanimljivo, u kajkavski lik *Lukavec* Klaić nije dirao (str. 156. i dalje).*

³ I. Filipović, *Novi rječnik hrvatskoga i njemačkoga jezika, Hrvatsko-njemački dio, Zagreb, 1875, str. 2110.*

⁴ Isto, str. 2124.

⁵ Usp. S. Babić, *O razlikama između narodnih i službenih imena mjesta u SR Hrvatskoj, Jezik, XXX, str. 73.*

⁶ Usp. rad naveden u bilj. 1, str. 141, t. 5.

u skladu sa sustavom (odnosno s konvencijom) da se u književnom jeziku ti kajkavski toponimi pišu dosljedno i opravdano sa *šć* (kao što pišemo: *Središće*, *Šćitrajevo*)? Dakle i *Laščina* i *Dotršćina*, bez obzira što je sasvim očito da *Laščina* ne dolazi od pojma *vlast* nego od etnika *Vlah* (u *Vodiču* iz 1906. imamo čak oblik *Lahčina*). Što se tiče *Dotršćine*, nije neosporivo da taj toponim dolazi od *trske*. Postoji i mišljenje da je *Doktorščina* (kako je zabilježeno npr. u nacrtu iz 1853/54) autentičan toponim; odnosi se na zemljište koje je pripadalo zagrebačkoj nadbiskupiji odnosno ranijoj biskupiji, a služilo je, navodno, za izdržavanje zagrebačke bogoslovije, koja se, navodno, nazivala vulgo i „doktorska škola”. Dakako, te bi navode trebalo još provjeriti.* Uostalom, da *Dotršćina* i dolazi od *trske*, ova je riječ izvedena iz korijena *trst*, pa imamo i *trstinu*, *trstiku*, *trstenik*, *trstik* itd. Prema *Laščini*, koja se već ustaljeno tako piše, bio bi i analoški opravdan oblik *Dotršćina*. Poštivanje tog oblika bilo bi i u skladu s konvencijom objavljenom u *Jeziku*.⁷

4. Nova imena ulica u Vrbanima

U novom dijelu zagrabačkog naselja Vrbanima imenovane su ulice po našim narodnim nazivima za mjesece. Smatram da je time uspješno ostvarena nadasve sretna zamisao, koja je i u urbanističkom pogledu dala ambijentu dekorativan i osvježavajući sadržaj, te atraktivno obilježje.

Prema nacrtu (1984) imamo: *Ožujsku*, *Travanjsku*, *Svibanjsku* (u susjednom naselju Gajevu), *Lipanjku* (prema popisu), *Srpanjsku*, *Rujansku* i *Listopadsku ulicu*.

Nazivi *Siječanjska* i *Prosinačka* izostavljeni su, vjerojatno zbog nazivne sličnosti s *Trgom siječanjskih žrtava* (u Kustošiji i Sesvetama) odnosno s *Ulicom prosinačkih žrtava* (u Dubravi). Na *Srpanjsku* se *ulicu* taj kriterij očito ne odnosi, a nenastanjeni Perivoj srpanjskih žrtava (bivše Jurjevsko groblje) i ne može biti uzrok nekoj zabuni pri utvrđivanju adresa.

Preostala su, nadalje, još tri mjeseca bez svoje ulice: veljača, kolovoz i studeni, a po svoj prilici stoga što se smatralo da od njih nemamo uobičajenih posvojnih pridjeva. No, to bi za mjesec kolovoz jedva moglo vrijediti, jer pridjev *kolovoski* (pa i u liku *kolovoški*) nije nov. Što se tiče veljače, nedoumica⁸ je shvatljivija, iako je pridjev *veljački* objavljen u rječniku novosadskog pravopisa. Za tvorbu posvojnog pridjeva najproblematičniji je mjesec studeni, koji je kao riječ i sam po tvorbi pridjev. Ako ulicu nazovemo Studenom, onda to znači da je studena, kao što je Duga ulica bila duga, Bregovita ulica bregovita, a Visoka je ulica visoka. Ako bismo htjeli prema *prosinački* analoški načiniti posvojni pridjev *studenački*, onda bi to bilo nepoželjno već zbog toga što u Stenjevcu već postoji *Studenačka ulica* (vjerojatno nazvana po toponimu *Studenac*). Možda nam preostaje još mogućnost tvorbe pridjeva *studenski* (za koji bismo, čini mi se, mogli za silu imati analoški uzorak u pridjevu *paklenski*)?

*Upravo smo o toj temi dobili članak L. Dobronić i objavljujemo ga u ovom broju. (Ur.)

⁷ Usp. S. Babić, Kajkavsko č u književnom jeziku, Jezik, XXII, str. 70. i mjesto navedeno u prethodnoj bilješci.

⁸ Zbog te nedoumice vjerojatno je i odabran naziv *Naselje februarskih žrtava* (u Remetincu).

5. Neke pogreške u nacrtima i uličnim natpisima

a) *Vukosavićeva ulica* u nacrtu iz 1974–76. (umjesto *Vukasovićeva*) očita je pogreška u prepisivanju.

b) Vjerojatna je, mislim, pogreška *Miševačka (Miševečka) ulica* u nacrtima od 1969. na dalje (umjesto *Mičevačka*), jer smatram da je ta ulica nazvana po naselju *Mičevac*.

c) Zatim imamo pogrešnih imena u nacrtima i uličnim natpisima s gramatički nepravilnom tvorbom pridjeva: *Učkina* i *Miljackina ulica* (od 1969. na dalje), te (od 1974–76) *Sutjeskina poljana*, umjesto: *Učka, Miljacka, Sutjeska*. Začudo ostala nam je u ispravnom obliku *Gacka ulica*. *Učkinu ulicu* odbacio je u međuvremenu vox populi dodavši početno slovo *K* ugrebano na uličnoj ploči. No, šale te vrste s Istrom i Učkom ne mogu nas obradovati, te ovaj natpis ne služi na čast područnoj Mjesnoj zajednici.

U *Jeziku* (XVIII, str. 26) upozoreno je već da je oblik *Učkina ulica* jezično neispravan, ali, na žalost, bez uspjeha.

d) Pravopisnu dvojakost imamo u nacrtu iz 1984, i to: *Cvjetnu aleju (cestu), Cvjetno naselje* (u općini Trnje), *Cvjetni dol* (u općini Maksimir), a *Cvijetno naselje* (u Samoboru i Velikoj Gorici). Novosadski pravopis ima dubletu: *cvijetnjak–cvjetnjak*. S obzirom na to da je ta imenica načinjena od pridjevske osnove i sufiksa *-jak*, morao bi iz tog slijediti logički zaključak da imamo i pridjevsku dubletu: *cvijetni–cvjetni!*

e) Očitu pravopisnu pogrešku imamo na uličnoj ploči (a i u nacrtima prije 1984): *Olibska* umjesto *Olipaska ulica*.

Nadalje, na putokazima imamo i pravopisno pogrešan natpis *Ščitarjevo* (umjesto *Ščitarjevo*).

A našlo bi se, vjerojatno, toga još i više.

6. Bojimo li se skraćivati?

Kao što je Petar Šimunović iscrpno već pisao u *Jeziku*,⁹ dugačka, višečlana imena ulica i naselja nisu funkcionalna u svakodnevnoj uporabi.

Još u prošlom stoljeću jezična je praksa, stoga, *Trg Nikole Šubića Zrinskoga* skratila u *Zrinjevac*, po uzoru na *Jelenovac, Tuškanac*. U razgovornom se jeziku *Trg Antuna, Ivana i Vladimira Mažuranića* skraćuje u *Mažuranac*, pa i *Kvaternikov trg* u *Kvaternjak* (po uzoru na *Goljak, Srebrnjak*) ili još familijarnije: u *Kvatric*. Skraćuje se i *Ulica narodnog heroja Rade Končara* u *Končarovu*, a *Ulica Mihovila Pavleka Miškine* u *Miškininu*. No, kao da se još bojimo skratiti npr. *Ulicu Moše Pijade*. Doživio sam već, naime, da mi je redakcijska lektorica („lektorirajući” mi feljtonski tekst) *Pijadinu ulicu* „ispravila” u „službeni” naziv *Ulica Moše Pijade*.

Kao što ima predugačkih i nefunkcionalnih višečlanih uličnih imena, tako, dakako, ima (no, baš zbog predugačkih imena!) i pretjeranih i nefunkcionalnih skraćivanja. Ako netko na pitanje „Kamo vozite?” čuje: „Preko Trga do Trga!”, onda time ne mora nužno biti i dovoljno obaviješten.

⁹ Imenovanje bezimernih ulica, XII, str. 17–21. i O pisanju naziva zagrebačkih ulica, XVIII, str. 14–27.

7. D o d a t n o m i š l j e n j e

U *Večernjem listu* („Plavoj devetki”) od 27. ožujka 1985. čitamo u jednoj dobronamjernoj reportaži, kako je neki općinski službenik izjavio: „Jezične nepravilnosti nisu naša briga.” Smatram da takva izjava zabrinjava.

O jezičnim pogreškama u javnim natpisima dosta se pisalo: npr. u *Hrvatskom jeziku* (br. 4/5. i 6/7), *Jeziku* II. (str. 107), III. (str. 93) itd. No, unatoč svemu, pri šetnji kroz Zagreb vjerno nas prate pogrešni natpisi kao svojevrsno onečišćenje okoliša. Stoga treba pozdraviti svaki poticaj da se podigne razina jezične, a time i opće kulture.

Mislim da bi trebalo pohvaliti Urbanistički zavod grada Zagreba i stručne gradske službe za razvijeni jezični osjećaj i trud oko čuvanja i primjene povijesnih toponima, od kojih su mnogi svojom slikovitošću i dokumentarnošću stekli spomeničku vrijednost. (Prema rezoluciji sa IV. svjetskog onomastičkog kongresa u Bruxellesu, na povijesne ulične nazive treba primijeniti zakon o zaštiti spomenika kulutre!)¹⁰

Kao što se u posljednje vrijeme ozbiljno nastoji oko uređenja grada s obzirom na red i čistoću, tako bi i jezičnu brigu oko uličnih imena i drugih javnih natpisa trebalo dosljednom i stručnom akribijom protegnuti na cijeli javni gradski život, u kojemu je jezik i te kako važno sredstvo komunikacije i informacije, a u službi cijele naše društvene zajednice.

S a ž e t a k

Ivan Pelz, Zagrebački električni tramvaj, Zagreb
UDK 801.311.1.(497.13):808.62, stručni članak, primljen za tisak 10. listopada 1985.

Problems of Some Zagreb Toponimes and Their Adjectives

The author discusses orthographic, phonetic, morphological and word-formation issues of some Zagreb toponimes and their adjectives.

MIROSLAV KRLEŽA O HRVATSKOM KNJIŽEVNOM JEZIKU

U posljednje vrijeme ponovno oživljuju javne rasprave o hrvatskom književnom jeziku. Događa se ono što je možda najgore: da pojedinci bez dostatnih stručnih kvalifikacija, pa čak i bez osnovnog znanja, iznose svoja „mišljenja” o ovoj nadasve znanstvenoj problematici, pa — svjesno ili ne — obnavljaju već raspravljena i, odavno, projašnjena pitanja, za koja smo vjerovali da su definitivno skinuta s dnevnog reda. Ono što je pri tom važno uočiti jest to, da se (da li samo zbog neznanja?) ne dovodi u pitanje samo ime nego i izvorna bit hrvatskog književnog jezika.

Zato je, upravo u ovom trenutku, čini se, potrebno podsjetiti svu našu javnost na Krležine misli o ovom predmetu. Ne zaboravimo, naime, da su upravo književnici najpozva-

¹⁰ Usp. P. Šimunović, Za povijesnu patinu u nazivima zagrebačkih ulica, *Jezik*, XIII, str. 155/156. i drugi rad naveden u prethodnoj bilješci, str. 16.